

Interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder - Belgien

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [fr](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.
Översättningen till [en](#) är dock redan färdig.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 [Vad finns det för olika former av säkerhetsåtgärder?](#)
- 2 [Under vilka förutsättningar kan säkerhetsåtgärder beslutas?](#)
 - 2.1 [Förfarandet](#)
 - 2.2 [Huvudförutsättningar](#)
- 3 [Säkerhetsåtgärdernas syfte och innebörd?](#)
 - 3.1 [Vilka typer av tillgångar kan bli föremål för säkerhetsåtgärder?](#)
 - 3.2 [Vilka rättsverkningar har säkerhetsåtgärder?](#)
 - 3.3 [Vilken giltighet har säkerhetsåtgärder?](#)
- 4 [Är det möjligt att överklaga ett beslut om en säkerhetsåtgärd?](#)

1 Vad finns det för olika former av säkerhetsåtgärder?

Syftet med säkerhetsåtgärder är att skydda rättigheter. I praktiken kan en fordringsägare använda dessa åtgärder för att skydda sig mot risken att gäldenären inte betalar sin skuld.

Om rena säkerhetsåtgärder inte räcker till, kan domstolen besluta om interimistiska åtgärder. Sådana åtgärder har liknande verkningar som ett förväntat beslut i förhandlingarna om sakfrågan. I den slutliga domen bekräftas eller hävs sedan dessa interimistiska åtgärder.

Domstolen kan besluta om interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder med avseende på gäldenärens tillgångar. För betalningskrav gäller att gäldenären ansvarar för skulden med all sin lösa (kontanter, möbler, smycken, aktier) och all sin fasta egendom (mark, byggnader, bostad). Fordringsägaren kan även ställa krav på gäldenärens rättigheter (banktillgodohavanden, lön).

1.1. Säkerhetsåtgärder

A. Beslagtagande

En fordringsägare kan i brådskande fall ansöka om att domstolen beslutar om att de av gäldenärens tillgångar som kan tas i förvar beslagtas (artikel 1413 i den belgiska processlagen). Gäldenären kan inte längre fritt föfoga över tillgångar som har tagits i beslag på detta sätt. Han eller hon kan alltså inte längre sälja, skänka bort eller belåna dessa tillgångar. Att gäldenären inte längre fritt kan föfoga över tillgångarna har enbart relativ betydelse; det är en situation som endast berör fordringsägarens krav. Gäldenären förblir ägare till egendomen och har rätt att nyttja den.

B. Kvarstad

Kvarstad innebär att den omtvistade egendomen tas i förvar fram till den slutliga domen (artikel 1955 ff i civillagen). Kvarstad kan avtalas mellan parterna (kvarstad enligt överenskommelse) eller fastställas av domstol (rättslig kvarstad). I motsats till när egendom tas i beslag enligt ovan, kan även fast egendom beläggas med kvarstad (artikel 1959 i civillagen).

C. Inventarieförteckning

Syftet med att upprätta en inventarieförteckning eller bouppteckning är att fastställa omfattningen av ett arv, de gemensamma tillgångarna i ett äktenskap eller ett oskiftat dödsbo (artikel 1175 i processlagen) på begäran av borgenärer, makar eller arvingar. Personer som kräver en bouppteckning har rätt att välja en notarie som ska upprätta den officiella förteckningen över tillgångarna. Om parterna inte kan komma överens är det fredsdomaren som utser notarien (artikel 1178 i processlagen). Om en tvist uppstår är det fredsdomaren som har behörighet att avgöra tvisten.

D. Försegling

Tillgångar som har tagits i förvar under försegling kan i praktiken inte nyttjas. Om de intressen som ska skyddas är särskilt viktiga, kan borgenärer, makar eller arvingar kräva att tillgångar som ingår i makars giftorättsgods, i ett arv eller i ett oskiftat dödsbo (artikel 1148 i processlagen) tas i förvar under försegling. Det är fredsdomaren som beslutar om försegling. På anmodan av den som har anbringat förseglingen, eller av borgenärer, äkta makar eller arvingar kan fredsdomaren besluta om att bryta förseglingen. Om hävandet av förseglingen överklagas är det åter fredsdomaren som beslutar.

1.2. Interimistiska åtgärder

Interimistiska eller provisoriska åtgärder är åtgärder som kan hävas och som inte är oåterkalleliga. Sådana åtgärder används i interimistiska förfaranden eller när mål prövas i sak.

1.3. Provisorisk verkställelse

Det är möjligt, under strikta villkor, att besluta om provisorisk verkställighet eller tvingande verkställighet av en dom som ännu inte vunnit laga kraft. Med andra ord, om domen fortfarande kan överklagas har den endast relativ laga kraft och kan i princip ännu inte verkställas, vilket kan få negativa följder för den part som gör anspråk på att få motparten att betala sina skulder. I vissa fall kan fordringsägaren ansöka om att domstolen beslutar om provisorisk verkställighet av domen. En form av provisorisk verkställighet är att gäldenärens tillgångar beslagtas.

2 Under vilka förutsättningar kan säkerhetsåtgärder beslutas?

2.1 Förfarandet

A. Beslagtagande

En person som har vunnit ett mål, även om domen har meddelats i ett annat land, kan anmoda en exekutionstjänsteman vid domstolen att beslagta tillgångar hos den gäldenär som domen avser. Om dom ännu inte har meddelats krävs det ett domstolsbeslut för att tillgångarna ska kunna beslagtas. En skiljedomare kan inte fatta beslut om beslagtagande (artikel 1696 i processlagen).

Talan om beslagtagande väcks inför den domstol som avgör kvarstadsmål och behandlas genom ett interimistiskt förfarande (artikel 1395 i processlagen). Fristen innan åtgärden måste vara minst två dagar, men kan förkortas i mycket brådskande fall.

En ensidig talan om beslagtagande ges av en advokat in till domstolen, som har behörighet att fatta beslut om beslagtagandet. Domstolen måste fatta sitt beslut inom åtta dagar. Exekutionstjänstemannen ska delge gäldenären detta beslut tillsammans med meddelandet om beslagtagande, så att gäldenären får vetskap om beslagtagandet.

Beslutet är provisoriskt verkställbart och har endast relativ laga kraft. Domstolen som avgör kvarstadsmål kan när som helst ändra eller häva beslutet på grundval av förändrade omständigheter. Exekutionstjänstemannens avgifter regleras genom en kunglig förordning av den 30 november 1976 (*Moniteur belge/Belgisch Staatsblad*, av den 8 februari 1977).

B. Kvarstad

Vid kvarstad genom överenskommelse räcker det med ett giltigt avtal mellan parterna och det krävs inget domstolsingripande. Om det är fråga om rättslig kvarstad ska beslut däremot meddelas av rätten.

I båda fallen utses en rättslig förvaltare, antingen genom överenskommelse eller av rätten. Denne ska sörja för att de anförtrodda tillgångarna förvaltas på bästa möjliga sätt. Personen är skyldig att återställa tillgångarna om kvarstaden hävs. Förvaltaren har rätt till en enligt lag reglerad ersättning (artikel 1962.3 i civillagen).

C. Interimistiska åtgärder

För interimistiska åtgärder måste alltid en framställan göras inför domstol, antingen i ett interimistiskt förfarande eller i samband med sakprövningen av ett mål. Även en skiljedomare kan besluta om interimistiska åtgärder (artikel 1696 i processlagen).

Ordföranden för domstolen i första instans fattar preliminärt beslut i alla brådskande fall som inte enligt lag ligger utanför rättens behörighet (artikel 584.1 i processlagen). Att beslutet är preliminärt innebär att det inte är slutgiltigt och inte har oåterkalleliga följder. Även handelsdomstolens och arbetsdomstolens ordförande kan fatta preliminära beslut i brådskande ärenden som ligger inom deras respektive behörighetsområde.

Besluten i interimistiska förfaranden får inte vara till nackdel för själva saken, vilket innebär att beslutet endast har relativ laga kraft. Den domstol som dömer i målet får inte vara bunden av det, så den domstol som fattar beslut i brådskande ärenden kan endast fatta beslut om interimistiska åtgärder.

Ordföranden för domstolen i första instans har således till exempel i ett skilsmässoförfarande befogenhet att fatta beslut om interimistiska åtgärder i fråga om personen, tillgångarna och underhåll till makar och barn (artikel 1280.1 i civillagen).

Motparten underrättas formellt av exekutionstjänstemannen vid domstolen om vilka åtgärder som fastställts och åläggs, om nödvändigt med hjälp av polis och/eller vid vite, att rätta sig efter detta. Exekutionstjänstemannens avgifter är fastställd i en kunglig förordning av den 30 november 1976 (*Moniteur belge/Belgisch Staatsblad*, av den 8 februari 1977).

I en dom i första instans kan domstolen fatta beslut om interimistiska åtgärder för återstoden av den tid som gifta eller partnerskapsregistrerade personer lever tillsammans om det inte längre råder enighet mellan parterna om t.ex. den gemensamma bostaden, barnen och barnens egendom. Dessa åtgärder är endast preliminära och upphör när parterna inte längre lever tillsammans. De kan inte utgöra grund för en skilsmässa. En eventuell slutgiltig äktenskapsskillnad måste ske genom domstolen i första instans.

D. Provisorisk verkställighet

En dom är en exekutionstitel. Så länge domen inte har laga kraft kan den inte verkställas. Verkställigheten uppskjuts så länge en invändning kan lämnas in eller ett överklagande inledas men skjuts inte upp av ett möjligt överklagande till kassationsdomstolen angående en rättsfråga (artikel 1397 i processlagen).

Domstolen som meddelar den slutgiltiga domen kan tillåta provisorisk verkställighet av domen, utom i de fall då lagen förbjuder detta (artikel 1398 i processlagen). Dessa fall omfattar skilsmässa, separation, invändningar mot ingående av äktenskap och annullering av äktenskap. Inte heller ett beslut om ett betalningskrav på ett fast belopp under 2 500 euro kan omfattas av provisorisk verkställighet (artikel 1399 i processlagen).

Om den provisoriska verkställigheten kan genomföras sker detta på fordringsägarens risk. Domstolen har möjlighet att förena verkställigheten med villkor och kräva att fordringsägaren ställer säkerhet (artikel 1400.1 i processlagen). Fordringsägaren kan genomföra verkställandet, men måste betala in ett belopp till kontoret för inlämnandet av säkerheter eller ställa en bankgaranti. Domen kan naturligtvis vid ett överklagande ändras i en högre instans och svaranden kan i så fall tilldömas skadestånd.

2.2 Huvudförutsättningar

A. Beslagtagande

Beslut om beslagtagande kan endast fattas i brådskande fall och på villkor att skulden som krävs in är oomtvistad, fastställd och har förfallit till betalning.

Brådskande omständigheter råder när den betalningsskyldiges solvens är i fara, så att det finns risk för att borgenärer inte kan få täckning för sina krav genom den betalningsskyldiges tillgångar. Beslagtagande kan inte bara användas som påtryckningsmedel, utan kan även vara motiverat så snart den betalningsskyldiges finansiella situation ur objektiv synvinkel är hotad. Det måste finnas ett visst mått av brådskande såväl vid tiden för beslutet om beslagtagandet som vid den tidpunkt då domstolen ska fatta slutgiltigt beslut i beslagsärendet.

Betalningskravet från käranden måste vara oomtvistat, vilket innebär att det är tillräckligt välgrundat och att det inte finns några rimliga skäl att ifrågasätta det. Kravet måste även vara fastställt. Det ska vara på ett bestämt belopp eller det ska åtminstone vara möjligt att fastställa beloppet genom en preliminär beräkning. Om skuldens exakta belopp ännu inte är fastställt, är det den domstol som fattar beslut om beslagtagandet som ska beräkna det. Slutligen ska skulden vara förfallen, borgenären ska ha rätt att kräva att den betalas. Genom artikel 1415 i processlagen specificeras detta villkor, så att även betalningskrav på framtida periodiska intäkter (underhåll, hyra, ränta) och till och med villkorliga och eventuella krav kan omfattas av beslagtagande.

B. Kvarstad

Beslut om kvarstad kan meddelas av rätten avseende lös egendom som har beslagtogs av en fordringsägare, avseende fast och lös egendom för vilken ägandet är omtvistat eller besittningen är omtvistad mellan två eller fler personer och avseende föremål som har erbjudits av den betalningsskyldige som betalning för skulden genom kvittning (artikel 1961 i civillagen). Detta innebär i allmänhet att omständigheterna i ett mål motiverar att egendom tas i förvar av säkerhetsskäl för att se till att egendomen kvarstår i samma skick i väntan på att en tvist avgörs. Det krävs inte att fallet är brådskande. Domstolarna ska dock använda denna åtgärd med försiktighet, som en allvarig åtgärd som kan vidtas undantagsvis när det finns tillräckligt starka skäl.

C. Interimistiska åtgärder

Ett mål kan endast handläggas genom ett interimistiskt förfarande när det är så brådskande att käranden, om ingen omedelbar lösning hittas, kommer att lida en betydande förlust eller andra allvariga men. Brådska är således ett grundläggande krav för att ett interimistiskt förfarande ska kunna tillämpas.

Interimistiska åtgärder i mål som prövas i sak måste också ha akut karaktär. Man talar därför om att man kan göra en framställan till fredsdomaren om "brådskande interimistiska åtgärder".

D. Provisorisk verkställighet

Kriteriet för domstolarna när de ska fatta beslut om huruvida provisorisk verkställighet ska förordnas är vilka risker käranden kan utsättas för om domens verkställighet fördröjs i onödan eller förhindras av motparten. Om motparten överklagar domen enbart i syfte att förhindra verkställighet utgör detta tillräcklig grund för att begära provisorisk verkställighet av domen hos den domstol som meddelade den ursprungliga domen. För vissa typer av mål är dock provisorisk verkställighet utesluten (se ovan).

3 Säkerhetsåtgärdernas syfte och innebörd?

3.1 Vilka typer av tillgångar kan bli föremål för säkerhetsåtgärder?

A. Beslagtagande

Alla typer av egendom (lös, fast, immateriell) kan beslagtas. Det finns dock vissa typer av tillgångar som inte (eller endast delvis) kan beslagtas. Vad som inte kan beslagtas är fastställt i lag, antingen på grund av tillgångarnas natur eller på grund av förhållandet mellan tillgångarna och den betalningsskyldige.

Vilka tillgångar som inte kan beslagtas anges i artikel 1408 i processlagen. Sammanfattningsvis rör det sig om absolut nödvändiga föremål, föremål som behövs för att den betalningsskyldige eller hans barn ska kunna fortsätta att studera eller arbeta, mat, bränsle och föremål som behövs för religiösa ändamål. I artikel 1410.2 i processlagen anges vilka penningbelopp som är undantagna från beslag. Dessa inbegriper bland annat barnbidrag och existensminimum.

Lön och liknande inkomster kan endast delvis beslagtas. Vilka summor som kan beslagtas anges i artikel 1409.1 i processlagen, och de anpassas från år till år genom en kunglig förordning på grundval av konsumentprisindex. Genom artikel 1410.1 i processlagen utökas räckvidden av denna anpassning av undantagna belopp till att även omfatta andra inkomstkällor, som underhåll, pensioner och ersättning för arbetslöshet, olyckshändelser på arbetsplatsen och invaliditet.

Tillgångar som kan beslagtas tas av en exekutionstjänsteman upp i en officiell förteckning i syfte att senare eventuellt säljas, såvida inte exekutionstjänstemannen träffar en överenskommelse med fordringsägaren. Det är straffbart och strikt förbjudet att göra sig av med egendom som har registrerats av exekutionstjänstemannen.

B. Kvarstad

Beslut om kvarstad kan meddelas av rätten avseende lös egendom som har beslagtogs av en fordringsägare, avseende fast och lös egendom för vilken ägandet är omtvistat eller besittningen är omtvistad mellan två eller fler personer och avseende föremål som har erbjudits av den betalningsskyldige som betalning för skulden (artikel 1961 i civillagen).

C. Interimistiska åtgärder

Alla typer av tillgångar kan beslagtas inom ramen för interimistiska förfaranden. Ordföranden för domstolen i första instans är behörig för alla civilrättsliga tvister. Arbetsrättsliga och handelsrättsliga tvister måste framställas inför arbetsdomstol respektive handelsdomstol.

Fredsdomaren kan fatta beslut om brådskande interimistiska åtgärder för återstoden av den tid som gifta eller partnerskapsregistrerade personer lever tillsammans om det inte längre råder enighet mellan parterna. Sådana åtgärder kan till exempel beröra den gemensamma bostaden, barnen och barnens egendom. Denna bestämmelse gäller endast gifta par (artikel 223.1 i civillagen) och personer som har registrerat partnerskap (artikel 1479.1 i civillagen, men inte för samboförhållanden).

D. Provisorisk verkställighet

En domstol som meddelar en slutgiltig dom kan i princip alltid ge tillstånd till provisorisk verkställighet av domen, utom i de fall som anges i lag (artikel 1398 i processlagen). Dessa fall omfattar skilsmässa, separation, invändningar mot ingående av äktenskap och annullering av äktenskap. Inte heller ett beslut om ett betalningskrav på ett fast belopp under 2 500 euro kan omfattas av provisorisk verkställighet (artikel 1399 i processlagen).

3.2 Vilka rättsverkningar har säkerhetsåtgärder?

A. Beslagtagande

Ägaren till de beslagtagna tillgångarna förlorar inte äganderätten (användning, uthyrning, avkastning, inkomster, nyttjanderätt) till tillgångarna. Den enda begränsning som gäller är att ägaren inte får avlägsna eller belåna dem. Denna inskränkning i bruksrätten innebär att alla handlingar som de beslagtagna tillgångarnas ägare genomför i strid med denna begränsade bruksrätt visserligen är giltiga, men de kan inte göras gällande gentemot den som har beslagtagit tillgångarna. Denne kan således bortse från dessa handlingar och förfara som om de inte hade ägt rum.

B. Kvarstad

Kvarstad innebär, i likhet med normalt beslagtagande, att den fysiska besittningen av tillgångarna övergår till den som tar egendomen i förvar. Denne får endast vidta bevarande åtgärder.

C. Interimistiska åtgärder

Ej tillämpligt.

D. Provisorisk verkställighet

Effekten av provisorisk verkställighet är att en dom som fortfarande kan överklagas eller invändas mot ändå kan verkställas. Käranden bär risken för detta (se ovan).

3.3 Vilken giltighet har säkerhetsåtgärder?

A. Beslagtagande

Beslagtagandet är i princip tidsbegränsat till tre år. Domstolen kan fastställa en kortare tidsperiod. Beslutet kan förnyas så länge den ursprungliga tidsfristen inte har löpt ut. Förlängning, som i praktiken innebär en förlängning av en befintlig tidsfrist, beslutas när det finns goda grunder för detta och om det fortfarande råder brådskande omständigheter.

B. Kvarstad

Lagen föreskriver ingen tidsfrist för hur länge ett beslut om kvarstad kan gälla. Åtgärden hävs när risken för att tillgångarna inte ska förbli orörda är eliminerad och en slutlig uppgörelse inte längre är äventyrad.

C. Interimistiska åtgärder

Det finns ingen rättsligt fastställd tidsfrist för interimistiska åtgärders giltighetstid. Slutgiltig dom i målet kan bekräfta eller häva åtgärderna.

Brådskande interimistiska åtgärder som beslutats av fredsdomaren upphör att gälla när skilsmässoförfarandet inleds. Då är det däremot domstolen i första instans som är behörig, och framställan om interimistiska åtgärder kan göras inför dennas ordförande.

D. Provisorisk verkställighet

Ej tillämpligt.

4 Är det möjligt att överklaga ett beslut om en säkerhetsåtgärd?

A. Beslagtagande

Om domstolen nekar ett beslagtagande kan käranden överklaga beslutet inom en månad från delgivningsdatum (artiklarna 1419.1 och 1031 i processlagen). Ärendet behandlas som inför den ursprungliga domstolen och domen går vidare till förundersökningsavdelningen (*chambre du conseil/raadkamer*). Om beslagtagande beslutas efter överklagande måste den person vars egendom ska beslagtas och som vill yttra sig mot detta väcka talan mot domen inför appellationsdomstol genom att väcka talan i egenskap av tredje man.

Om domstolen bifaller en begäran om beslagtagande kan den person vars egendom ska beslagtas och eventuella andra berörda parter väcka talan i egenskap av tredje man (artikel 1419 i processlagen). Detta överklagande måste göras inom en månad från

domens delgivningsdatum inför den domstol där den ursprungliga domen meddelades (artikel 1125 i processlagen). Denna talan i egenskap av tredje man har ingen uppskjutande verkan såvida inte den domstol som fattar beslut i målet går med på att uppskjuta verkställigheten.

B. Kvarstad

Inte tillämpligt när det är fråga om kvarstad genom avtal mellan parterna.

Beslut om kvarstad som meddelas av rätten kan överklagas enligt de förfaranden som anges i processlagen.

C. Interimistiska åtgärder

En part som har fått ett beslut emot sig i ett interimistiskt förfarande har möjlighet att överklaga beslutet eller att väcka talan i egenskap av tredje man. Talan mot beslut som har fattats av ordföranden för en domstol i första instans eller handelsrätten ska väckas inför appellationsdomstolen. Talan mot beslut som har fattats av ordföranden för arbetsdomstolen ska väckas inför arbetsdomstolen.

Tidsfristen för att överklaga eller väcka talan är en månad från delgivningsdatum i förfaranden som inleds genom kallelse till en domstolsförhandling eller frivillig inställelse och en månad från delgivning av domen genom en rättslig skrivelse i förfaranden som inleddes genom ensidig ansökan.

D. Provisorisk verkställighet

Det går inte att överklaga ett beslut om provisorisk verkställighet. Appellationsdomstolen har ingen behörighet att förbjuda eller skjuta upp ett beslut om provisorisk verkställighet (artikel 1402 i processlagen).

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 14/11/2014